REET 2015 Level-II

भाषा – I : संस्कृतम्

अत्र त्रिंशत् प्रश्नानि सन्ति। सर्वे प्रश्ना: समाधेया:।

31. संस्कृत शिक्षणे परम्परागतसहायोपकरणम् अस्ति–

(अ) दूरदर्शनम्   (ब) श्यामपट्ट:
(स) चित्रम्   (द) आकाशवाणी   (ब)

32. संस्कृतशिक्षणे अन्वयस्य द्वितीय: भेद: वर्तते–

(अ) खण्डान्वय: (ब) दण्डान्वय:
(स) शब्दान्वय: (द) अर्थान्वय: (अ)

33. संस्कृतभाषायाम् स्वरा: सन्ति–

(अ) य् व् र् ल्   (ब) श् ष् स् ह्
(स) अ इ उ ऋ   (द) ञ् म् ङ् न्   (स)

34. संस्कृतभाषा सर्वाधिकसमीचीना भाषा कथ्यते–

(अ) दूरदर्शनार्थम्   (ब) संगणकार्थम्
(स) चित्रार्थम्   (द) ध्वनिविस्तारकयन्यार्थम्   (ब)

35. 'बुनयादी शिक्षा' केन प्रवर्तिता?

(अ) राजेन्द्रप्रसाद महोदयेन
(ब) एन. गोपाल स्वामी द्वारा
(स) डॉ. सुनीतिकुमार चटर्जी द्वारा
(द) महात्मागाँधीमहोदयेन   (द)

अधोलिखितं अपठितं गद्यांशम् आधारीकृत्य निम्नलिखिता: प्रश्ना: (36-40) समाधेया:–

श्रवणकुमार: पितृभक्त: बालक: आसीत्। तस्य मातापितारौ नेत्रहीनौ आस्ताम्। स: सदा तयो: सेवां करोति स्म। एकदा श्रवणस्य पितरौ तम् अवदताम् – वत्स! आवां तीर्थयात्रां कर्तुम् इच्छाव:। श्रणवकुमार: आज्ञाकारी पुत्र: आसीत्। स: आज्ञाम् अपालयत्। श्रवणकुमार: एकस्यां वहङ्गिकायांपितरौ उपावेशयत् अथ स: स्कन्धे धृत्वा तीर्थयात्रायै प्राचलत्।

36. 'मातापितरौ'इत्यस्य समासविग्रह: अस्ति–

(अ) माता च पिता च (ब) मातु: पितर:

(स) मात्त पितरौ (द) मात्रो पितरो (अ)

37. 'धृत्वा' इत्यत्र क: प्रत्यय: प्रयुक्त:?

(अ) क्त (ब) शानच्

(स) क्तवतु (द) क्त्वा (द)

38. 'तीर्थयात्रायै' इत्यत्र का विभक्ति:?

(अ) षष्ठी (ब) चतुर्थी

(स) पंचमी (द) तृतीया (ब)

39. 'अपालयत्' इत्यत्र लकार: अस्ति–

(अ) लोट् लकार (ब) लट् लकार

(स) लुड् लकार (द) लड् लकार (द)

40. 'श्रवणकुमार:' आज्ञाकारी पुत्र: आसीत्' अत्र विशेषणं अस्ति–

(अ) श्रवणकुमार: (ब) पुत्र:

(स) आज्ञाकारी (द) आसीत् (स)

www.gkabhi.in

अधोलिखितं गद्यांश पठित्वा निम्नलिखिता: प्रश्ना: (41-45) समाधेया:–

''भारतस्य उत्तरस्यां दिशि हिमालयो नाम नगाधिराज: वर्तते। स हिममण्डितै: दुर्गमैश्च निजशिखरै: प्रहरीव भारतस्य रक्षां करोति। दक्षिणदिशायां च हिन्दमहासागर: भारतमातु: चरण–प्रक्षालनं करोति। भारतदेश: कृषिप्रधानोऽस्ति। अस्य पर्वतेभ्य: निर्गता: नद्य: निजपावनेन जलेन वसुन्धरां सस्यश्यामलां कुर्वन्ति। नदीषु गंगा पवित्रतमा वर्तते। अस्या: जलम् अमृत–तुल्यम् अस्ति। यमुनाया: जलमपि पवित्रं मन्यते।''

41. 'दिशि' इत्यस्तिन् पदे का विभक्ति:? किम् वचनं च?

(अ) षष्ठी – एकवचनम् (ब) द्वितीया – एकवचनम्

(स) सप्तमी – द्विवचनम् (द) सप्तमी – एकवचनम् (द)

42. 'प्रहरीव' अत्र सन्धिविच्छेदं कुरूत–

(अ) प्रहरी + इव (ब) प्रह + रीव

(स) प्रहर + इव (द) प्र + हरीव (अ)

43. 'पवित्रतमा' इत्यत्र क: प्रत्यय:?

(अ) तरप् (ब) तसिल्

(स) तमप् (द) तव्यत् (स)

44. 'अस्ति' इति पदं लङ्लकारे परिवर्तयत–

(अ) अत्ति (ब) आसीत्

(स) स्त: (द) सन्ति (ब)

45. 'निर्गता:' इत्यत्र क: उपसर्ग:?

(अ) नि: (ब) निस्

(स) नि (द) निर् (द)

46. अधोलिखितवाक्यस्य वाच्यपरिवर्तनं कुरुत–

(अ) मया ग्राम: गम्यते। (ब) मया ग्रामम् गम्यते।

(स) मया ग्रामे गम्येत। (द) मया ग्रामं गच्छामि। (*)

47. वाक्यमिदं संशोधयत – बाला: दुग्धम् पिबामि।

(अ) बाला: दुग्धम् पिबति। (ब) बाल: दुग्धानि पिबन्ति।

(स) बाला: दुग्धम् पिबन्ति। (द) बाला दुग्धा: पिबन्ति। (स)

48. रेखाङ्कितं पदम् अधिकृत्य प्रश्ननिर्माण करणीयम्– <u>जना:</u> लोभिन: वर्तन्ते।

(अ) के (ब) किम्

(स) कस्मिन् (द) क: (अ)

49. रिक्तस्थानं पूरयित्वा सूक्तिं संयोजयत–

(अ) धर्मे (ब) कार्ये

(स) युगे (द) वर्षे (स)

50. ''कवियों में कालिदास श्रेष्ठ है'' अस्य वाक्यस्य संस्कृते अनुवादं कुरुत–

(अ) कवे: कालिदास: श्रेष्ठ: (ब) कालिदास श्रेष्ठ

(स) कवयो: कालिदास: श्रेष्ठ: (द) कविषु कालिदास: श्रेष्ठ: (द)

51. कात्यायनस्य का: सन्ति?

(अ) सुत्राणि (ब) वार्तिकानि

(स) मन्त्राणि (द) परिभाषासूत्राणि (ब)

52. 'इति + आदि:' इत्यत्र सन्धि: वर्तते

(अ) गुण संधि: (ब) वृद्धिसंधि:

(स) उपपदसंधि: (द) यण् संधि: (द)

53. संस्कृतशिक्षणस्य उद्देश्यानि सन्ति:

(अ) भारतीयसंस्कृते: ज्ञानम् (ब) शुद्धोच्चारणम्

(स) स्मरणशक्ते: वर्धनम् (द) सर्वाणि (ब)

54. संस्कृतशिक्षणस्य प्राचीनपद्धति: वर्तते–

(अ) भण्डाकरपद्धति: (ब) पाठशालापद्धति:

(स) पाठ्यपुस्तकपद्धति: (द) सम्भाषणपद्धति: (ब)

55. मौखिकपरीक्षाया: प्रकाराणि सन्ति–

(अ) शलाकापरीक्षा (ब) शास्त्रार्थम्

(स) भाषणम् (द) सर्वाणि (द)

56. चतुर्विधभाषाकौशलेषु द्वितीयकौशलम् अस्ति–

(अ) श्रवणम् (ब) सम्भाषणम्

(स) पठनम् (द) लेखनम् (ब)

57. श्रवणकौशलस्य प्रमुखम् साधनम् अस्ति–

(अ) श्यामपट्ट: (ब) पुस्तकम्

(स) गुरुमुखम् (द) चित्रम् (स)

58. सस्वरपठनं आवश्यकम् अस्ति–

(अ) शुद्ध उच्चारणार्थम् (ब) भावग्रहणार्थम्

(स) काठिन्यनिवारणार्थम् (द) प्रश्नानाम् समाधानाय (अ)

59. संस्कृतशिक्षणे कानि उपकरणानि प्रयुक्तानि सन्ति?

(अ) केवल श्रव्य उपकरणानि (ब) केवल दृश्योपकरणानि

(स) चित्राणि (द) दृश्य–श्रव्योपकरणानि (द)

60. अनुवादशिक्षणस्य विधय: सन्ति–

(अ) पुस्तकविधि: (ब) द्विभाषीविधि:

(स) तुलना एवं अनुकरणविधि: (द) सर्वा: (द)

❑❑❑

For Indian GK, Rajasthan GK, Subjective Knowledge Educational Psychology, Sanskrit, Hindi etc.

Follow Website → www.gkabhi.in

Subcribe Youtube → www.youtube.com/ekanshstudy

Subcribe Youtube → https://www.youtube.com/c/GKAbhi